

20191953136

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Врз основ на член 61 став 4 од Законот за меѓународна и привремена заштита (*) („Службен весник на Република Македонија бр.64/18), министерот за труд и социјална политика донесе

ПРАВИЛНИК ЗА СТАНДАРДИТЕ ЗА ПРИФАТ НА БАРАТЕЛИТЕ НА ПРАВО НА АЗИЛ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат стандардите за прифат на баратели на право на азил.

I. СТАНДАРДИ ЗА ПРИФАТ НА БАРАТЕЛИТЕ НА ПРАВО НА АЗИЛ

Член 2

Стандарди за прифат на лица баратели на право на азил во Република Северна Македонија може да обезбеди јавна установа или овластен давател на социјална услуга, согласно прописите од областа на социјалната заштита (во понатамошен текст: давателот на услуга), која ги исполнува стандардите за прифат на баратели на азил.

Давателот на услуга обезбедува стандарди за прифат на лица баратели на право на азил во рамките на објект за прифат со кои управува, а кој ги исполнува стандардите пропишани со овој правилник.

Член 3

Давателот на услуга од член 2 став 1 од овој правилник ги обезбедуваат следнивестандарди за прифат на барателите на правото на азил:

- прием, престој и сместување;
- информирање и советување;
- храна и други непрехранбени производи
- здравствени услуги;
- услуги од социјална заштита;
- психо-социјална поддршка;
- правна помош и
- рекреативни услуги.

I.1 Локација

Член 4

Објектот во кој се даваат услуги за прифат на барателите на право на азил (во понатамошен текст: објект за прифат) треба да е лоциран во населено место во близина на градинки, училишта, болници, маркети, автобуски станици, со развиена транспортна инфраструктура и сообраќај.

Растојанието на објектот за прифат до здравствена и образовна установа треба да биде најмногу три километри.

Член 5

Влезот во објектот за прифат треба да биде пристапен, со доволно широка влезна врата и поставена рампа за движење со инвалидска количка.

Влезот во објектот за прифат треба да биде во ниво со пристапната патека. Целиот простор и сите простории, вклучително подови, мебел, сидови треба да се поставени на начин на кој ќе се овозможи безбедно движење за лицата со попреченост (слепи лица и лица со физичка попреченост).

I. 2 Просторни услови

Член 6

Објектот за прифат на баратели на азил треба да е составен од: простории за спиење (спални соби), заеднички простории (дневна просторија, трпезарија, соба за консултации, училница), санитарно-хигиенски простории, административни и економско-технички простории (кујна).

I. 2 .1 Простории за спиење (спални соби)

Член 7

За спалните простории се определува минимум 4м² за едно лице, со обезбедување на минимум приватен простор, со оддалеченост помеѓу креветите од најмалку 90 см.

Просториите за спиење за деца, сами жени, сами мажи и семејства се одвоени со посебен влез.

Просторот за спиење треба да обезбедува сместување за најмногу шестлица во една просторија со доволен простор за секое лице кој се состои од кревет и полица за чување лични работи.

Најмалку една просторија за спиење треба да биде обезбедена со опрема наменета за сместување на лица со телесна попреченост, односно со опрема и мебел неопходен за грижа на доенчиња и мали деца како што се детски/бебешки кревети, огради и други помагала за мали деца.

Просторот за спиење треба да биде опремен со индивидуални плакари за чување лични работи кои можат да се заклучуваат за секоје сместено лице одделно.

Мажите и жените се сместуваат одделно во поединечни сместувачки капацитети.

Баратели на азил кои што се во крвно сродство или семејна врска се сместуваат во посебни простории одделени од индивидуалните баратели на азил заради зачувување на семејното единство на барателите.

I. 2 .2 Заеднички простории

Член 8

Просторијата за дневен престој, треба да претставува единствена просторија која треба да обезбедува најмалку 2 м² по корисник.

Просторијата за дневен престој треба да е оспособена за остварување на програми од: едукативен, психо-социјален и рекреативен карактер.

Трпезаријата е одделна просторија во непосредна близина на кујната, која треба да обезбедува по 1,5 м² по корисник. Дистрибуцијата и консумирањето на оброците се организира единствено во трпезарија.

Собата за консултации е одделна просторија која што овозможува приватноста за корисниците, односно истите да имаат загарантирани просторни услови за бесплатна правна помош, информации и индивидуални психолошки консултации.

Училницата е одделна просторија наменета за реализирање на образовната програма за деца и возрасни, опремена и прилагодена за вршење на едукативни активности.

I. 2 .3 Санитарно-хигиенски простории

Член 9

Во санитарните простории подовите и ѕидовите треба да бидат обложени со керамички плочки и да имаат простор за капење со туш, славина со топла и ладна вода, специјални држачи кои ќе овозможат користење на тоалетот и бањата за лица со телесна попреченост, посебно приспособен простор за миење и преслекување на бебиња, одвоен санитарен јазол за вработените во објектот за прифат, со пред простор за миење раце (мијалник) и тоалет.

Во објектот за прифат на баратели на азил се обезбедува 24 часовен пристап до топла вода, туш и функционален тоалет за корисниците.

На секои 12 корисници се обезбедува најмалку еден туш со топла и ладна вода, додека на секои 10 баратели на азил се обезбедува најмалку еден функционален тоалет.

Доколку тоалетите и тушевите се наоѓаат на иста локација, одделните влезови се обележуваат со соодветни знаци за мажи и жени.

I. 2 .4 Административни простории

Член 10

Во објектот за прифат треба да има една просторија за стручниот кадар во која се чува службената документација, со површина од најмалку 12 м².

Во објектот за прифат има најмалку една просторија наменета за потребите на вршења на индивидуални интервјуа од страна на Министерството за внатрешни работи за потребите на спроведување на постапката за признавање на право на азил.

I. 2 .5 Економско – технички простории

Член 11

Кујната може да биде само од дистрибутивен карактер или во истата да се врши и подготовка на храна со што димензиите треба да бидат соодветни за исхрана на максималниот број на корисници кога капацитетот е пополнет.

Доколку објектот за прифат има сопствена кујна, треба да има и магацин за храна со соодветни услови за храната согласно важечките прописи од областа на безбедност на храната.

Член 12

Во објектот за прифат треба да има хигиенска остава во која треба да има и машина за перење алишта.

I. 2 .6 Простории за давање здравствени услуги – ординација на примарно ниво

Член 13

Објектот за прифат кај давателот на услуга каде примарната заштита се обезбедува во рамки на просторот на давателот, ординацијата на примарно ниво за општа медицина е димензионирана од минимум 16 м² и има приклучок на санитарен јазол.

I. 3 Опрема

Член 14

Објектот за прифат треба да има опрема, изработена од материјал со заоблени краеви и лесен за одржување и тоа:

- просториите за спиење треба да бидат опремени за секој корисник со еден кревет, еден душек, две перници, два комплети постелнина и ќебиња, полица за лични работи, ормар со клуч;

- трпезаријата треба да е опремена со маси и трпезариски столици, изработени од материјал лесен за одржување и со заоблени краеви;

- просторијата за дневен престој покрај клима уред треба да е опремена и со основна опрема и тоа: маси, столици со наслон, орман за чување на нагледни средства, литература и слично, ТВ приемник, музички систем, компјутер, играчки и едукативен материјал за деца;

- санитарно-хигиенските простории треба да поседуваат по една машина за перење и сушење на алишта на секои 20 корисници и

- административните простории треба да бидат опремени со работно биро, столче, компјутер и шкафови за чување на евиденцијата.

Член 15

Во објектот за прифат кој има дистрибутивна кујна треба да има соодветна опрема, и тоа:

- неутрална маса, маса за седење, висечки елементи, мијалник за садови, сервисна количка, бојлер, фрижидер за домаќинство, шпорет за домаќинство и машина за миење на садови,

- кујнска опрема (плехови, лонци, чинии, лажици, виљушки, ножеви и др.), во количина соодветна на бројот на корисниците.

Опремата во кујната треба да биде изработена од цврст и отпорен материјал кој не е подложен на корозија. Приборот за јадење треба да биде отпорен на механички, хемиски и термички оштетувања, да биде од растфрāj и лесен за одржување.

Објектот за прифат треба да има техничка можност за корисникот да има пристап до чајната кујна 24 часа со обезбедување на еден електричан уред за готвење и фрижидер за складирање на храната со цел корисниците како што се мајки со доенчиња или лица со посебни здравствени потреби да имаат 24 часовен пристап за приготвување на основен оброк.

Член 16

Опремата за ординација на примарно ниво содржи работна маса, легло за пациенти со пластична пресвлака, подвижен параван, две столчиња на навој со и без наслон за доктор, орман за инструменти и лекови, лекарска торба, антишок терапија, подвижна мала маса за инструменти, апарат за притисок, стетоскоп, подвижен рефлектор со ламба, порцелански садови со шпатули, невролошки чекан, термометар, закачалка.

Член 17

Објектот за прифат треба да поседува пропишана противпожарна опрема, план за противпожарно дејствување, како и план за заштита и евакуација во случај на било каква кризна ситуација предизвикана од природни незгоди или човек со вклучително поставување на видливи знаци и пиктографи во и надвор од објектот за прифат. согласно прописите од областа на противпожарна заштита.

II. Храна и други непрехранбени производи

Член 18

Исхраната за барателите на право на азил, во зависност од капацитетите на објектот за прифат се организира како:

1. организирана исхрана или
2. индивидуално приготвување на храна.

II. 1 Организирана исхрана

Член 19

Барателите на право на азил добиваат дневни оброци кои што се обезбедуваат во објект за прифат каде што се сместени.

Видот, количината и квалитетот на храната се определува согласно Правилникот за нормативите за целодневна исхрана на корисниците во установите за институционална социјална заштита.

Член 20

На барателите на право на азил им се обезбедуваат најмалку три (3) obroka во тек на денот, од кои еден (1) е задолжително топол оброк.

Начинот и распоредот на служење на храната се определува во рамките на објектот за прифат или од страна на управата на објектот за прифат.

Менито за храна се објавува еднаш неделно на огласна табла во трпезарија, на јазик разбирлив за барателите на право на азил.

Член 21

Доколку храната во објектот за прифат се обезбедува од надворешни субјекти согласно склучен договор, истите ги спроведуваат нормите за подготовка, дистрибуција и распределба на храна како и нормите за контрола на квалитетот на храната што се дистрибуира до крајниот корисник и поседуваат санитарни книшки издадени од ЈЗУ Центар за јавно здравје.

Лицата вработени во објектот за прифат задолжени за дистрибуција на храна и вода, поседуваат валидни санитарни книшки.

Член 22

Храната се служи врз основа на претходното евидентирано присуство на барателите на право на азил во објектот за прифат.

Појадокот за тековниот ден се служи во периодот од 08:00 до 10:00 часот, ручекот во периодот од 12:30 до 14:00 часот и вечерата во периодот од 19:30 до 21:00 часот.

Периодот за дистрибуција на храната се означува јавно на влезот на трпезаријата и истата содржи податоци за видот и потеклото на храната.

Исклучок од овие термини е дозволено за лица кои од здравствени или верски причини конзумираат храна во определен друг термин.

II. 2 Индивидуално приготвување на храна

Член 23

Објектот за прифат кој ги исполнува законските нормативи и поседува просторни услови, може да им дозволи барателите на право на азил сами да подготвуваат храна во заедничката трпезарија или во кујните кои се во состав на просториите каде што се сместени.

Просторијата наменета за индивидуално готвење треба да биде опремена со маса и столици за седење, мала кујна со потребни кујнски елементи (фрижидер, шпорет за готвење) и соодветни садови за готвење.

Член 24

Намирниците за храна ги обезбедува управата на објектот за прифат или се обезбедува во рамките на објектот за прифат за секој барател на право на азил еднаш неделно по претходно утврден список на присутни баратели на право на азил, при што видот, количината и квалитетот на храната се определува согласно Правилник за нормативите за целодневна исхрана на корисниците во установите за институционална социјална заштита, а давателот на услуги поседува сертификат за потекло на намирниците.

Член 25

Објектот за прифат овозможува пристап до вода за пиење од чешма 24/7 часа на ден.

Доколку водата што е достапна не е за пиење, барателот на право на азил се информира преку знаци кои укажуваат дека водата не е за пиење или на друг начин на јазик кој го разбира.

Член 26

Доколку, поради технички причини во објектот за прифат се дистрибуира вода за пиење, за секој барател на право на азил се обезбедува вода за пиење во доволно количини а најмалку 2,5 литри по лице дневно, при што се земаат во предвид физиолошките и индивидуални потреби на секој барател на право на азил, како и временските прилики.

Водата за пиење во ниеден случај нема да биде ограничена и условена на било кој начин.

II. 3 Непрехранбени производи

Член 27

Барателот на право на азил добива облека за време на престојот во објектот за прифат во доволна количина за да го овозможи нормалното функционирање и одржување на личната хигиена.

Облеката се обезбедува од страна на управата на објектот за прифат и истата се прилагодува соодветно на временските прилики. Облеката се обезбедува по потреба и барање од страна на барателите на право на азил.

Облеката која е дадена на барателот на право на азил нема да биде одземена и дадена на друго лице доколку барателот го напушти објектот за прифат.

Член 28

Објект за прифат на секој барател на право на азил, врз основ на процена на стручно лице одговорно за идентификација на потребите, треба да му обезбеди:

- долна облека
- маици, дуксери, џемпери
- долни тренерки, шорцеви, сукњи
- горна тренерка, ветровка или јакна
- ноќна облека

Објект за прифат, врз основа на индивидуална проценка за потребите на барателот на азил обезбедува обувки за внатрешна употреба и обувки за надворешна употреба.

Објектот за прифат на барател на право на азил со новороденче или мали деца им обезбедува облека за бебиња и деца во количина најмалку да ги покрие неделните потреби без потреба за перење на облеката.

Објект за прифат на барателот на азил му дава еден комплет на постелнини и еден комплет на пешкири. Во текот на престојот барателот на азил треба да побара промена на постелнината и пешкирите при што претходно добиените ги враќа со цел истите да биде исперени.

Давателот на услуги во секој момент располага со минимална резерва по 20 единици од горенаведените артикли распределени по пол и возраста на корисници.

Член 29

Секој барател на право на азил добива хигиенски средства за одржување на личната хигиена.

Во објектот за прифат се изготвува список со непрехрамбени производи за одржување на лична хигиена што им следи и количината што се дава на барателите на право на азил како поединци мажи, жени и на семејства.

Списокот со непрехрамбени производи што им следат на барателите се дава на секој барател на азил при самото пристигнување на јазик што го разбира.

Непрехранбените производи се даваат на барателите на право на азил еднаш месечно.

Член 30

Непрехранбените производи за лична хигиена ги вклучуваат минимум следниве производи: сапун за миење раце од 250 мл, паста за заби 100 гр., четка 1 парче, шампон 250 мл, чешел 1 парче, грицкалка за нокти 1 парче, тоалетна хартија 10 парчиња (дополнително за мажи -прибор за бричење со 1 жилет и 1 крема, и дополнително за жени - интимни влошки – 20 парчиња, и дополнително за бебиња - пелени за еднократна употреба – 60 парчиња)

Непрехрамбените производи барателите на азил ги добиваат во рок од 24 часа од денот на сместување во објектот за прифат.

По исклучок, заради зачувување на хигиената и здравствената заштита, барателот на право на азил може да го добие целиот пакет на производи или поединечни производи и пред истекот на рокот од еден месец.

Член 31

За одржување на лична хигиена, објектот за прифат обезбедува опремена просторија за перење и сушење на облека и постелнина. На барателите поединечно им следи по најмалку 1кг/1л прахак/детергент за перење месечно.

Член 32

Постелнината и другата облека на барателот на право на азил се перат еднаш неделно од страна на давателот на услугите.

III. Кадри

Член 33

Давателот на услуга треба да ангажира стручни лица со полно работно време заради обезбедување на нивно присуство во две смени, од следниве образовни профили: социјален работник и психолог.

Стручните лица кај давателот на услугата треба да поседуваат лиценци за работа согласно прописите за социјална заштита, а пожелно е да поседуваат сертификат за стекнато знаење и вештини за работа со ранливи групи.

Стручното лице треба да има соодветно познавање на најмалку еден странски јазици (англиски, германски, француски, шпански).

Давателот на услугата треба да ангажира најмалку три стручни лица на секои 20 сместени лица и тоа двајца социјални работници и еден психолог.

За вршење на административно-технички работи, давателот на услугата вработува едно лице или истите ги извршува преку склучување на договор со надворешни правни субјекти.

IV. Прием во објект за прифат

Член 34

Давателот на услуга во објект за прифат овозможува првичен влез на барател на право на азил не подолг од 24 часаа за лице кое кон барањето за прием во објектот за прифат ги доставуваа следните документи:

- фотокопија од записник за поднесено барање за азил издадено од Министерство за внатрешни работи; или
- образец за поднесена намера за барање на право на азил издаден од Министерство за внатрешни работи во последните 72 часа; или
- важечка лична карта за барател на право на азил издадена од Министерство за внатрешни работи и
- лекарска потврда за здравствена состојба и статусот на вакцинација.

По истекот на првичните 24 часа од ставот 1 на овој член, понатамошно сместување на лицето кај давателот на услуга во објектот за прифат е дозволено во случаевите кога меснонадлежен Центар ќе донесе решение за сместување на лицето кај давателот на услуга согласно закон.

По истекот на првичните 24 часа од став 1 на овој член, давателот на услуга во објектот за прифат не обезбедува прием на барател на право на азил доколку Центар нема изготвено решение за сместување или има донесено решение за престанок на сместување согласно закон, врз основ на:

- известувањето од Министерството за труд и социјална политика (во понатамошниот текст: Министерството) по поднесено барање за сместување на друго место на сопствен трошок, при што се наведува точната адреса на неговиот иден престој, за што Центарот писмено го известува Секторот за азил при Министерството за внатрешни работи
- отсуствува три последователни дена без одобрение издадено од објект за прифат, за што давателот на услуга го известува и Секотр за азил при Министерството за внатрешни работи и
- писмено известување од Министерство за внатрешни работи дека барателот на азил не е во постапка за признавање на право на азил.

Член 35

За барател на азил на кого не му е дозволен првичен влез кај давателот на услуга, давателот на услугата поради итноста од потребата за сместување, барањето за известување и одобрувањето, до Министерството за внатрешни работи и до Центарот може да ги достави и преку официјална електронска пошта, при што добиените одговори од Министерството за внатрешни работи и Центарот преку електронска пошта ќе се сметаат за релевантни, но треба да се обезбеди и формалниот писмен поднесок и одговор.

Член 36

Давателот на услугите му обезбедува на барателот на азил слободно движење, без никакво ограничување во рамките на објектот за прифат и дворното место.

Барателот на право на азил може да го напушти објектот за прифат и да се врати во истиот почитувајќи ги правилата и куќниот ред на пропишаан од давателот на услугите во објектот за прифат, освен во случај кога на истиот со решение од Министерството за внатрешни работи му е ограничено движењето.

Член 37

Одговорните лица кај давателот на услугите може да ограничат пристап на барателите на право на азил до одредени или поединечни локации, делови на објектот, соби или простории на давателот на услуги.

Барателот на право на азил за ограничување на неговото движење во одреден простор се известува во писмена форма на јазик кој што го разбира или зборува и истиот потпишува изјава дека го примил и разбира известувањето.

Член 38

Ограничувањето на пристапот во определени административни делови, простории или делови во објектот за прифат, каде што се сместени жени, малолетни лица или ранливи категории на баратели на азил се врши со обележување на местата со знаци или пишана форма на јазик што го разбираат барателите на видливи места.

Член 39

Доколку за примено лице во објект за прифат е донесено решение за ограничување на слобода на движење, Министерството за внатрешни работи треба да го извести Министерството за изречената мерка најдоцна до три дена од денот на донесување на решението.

Министерството врз основ на добиеното известување од став 1 на овој член, најдоцна до три дена дена преку давателот на услугата, го известува лицето за обврските кои произлегуваат од изречената мерка.

Член 40

Барателот на право на азил со одобрено сместување надвор од објектот за прифат услугите наведени во членовите 3 и 4 од овој правилник, со исклучок на услугите наведени во член 3 став 1 точка 1 и 3, ги остварува во објектот за прифат каде барателот на право на азил првично бил примен.

IV.1 Стандарди за водење на евиденција при прифат

Член 41

Во постапка за примопредавање на барателот на право на азил од страна на одговорно лице од Министерството за внатрешни работи на одговорно лице во објектот за прифат, се изготвува потврда за примопредавање која содржи и записник на која се потпишува полицискиот службеник што го предал барателот на азил и одговорно лице во објектот за прифат.

Член 42

По приемот на барателот на право на азил, давателот на услуга му дава пластифицирана картичка за идентификација за сместување во објектот за прифат.

Потврдата се издава во форма на пластифицирана картичка која содржи:

- фотографија од барателот;
- име и презиме на барателот;
- пол;
- датум на раѓање;
- земја на потекло; и
- адреса на објектот за прифат каде што е сместен барателот.

Член 43

Евиденцијата на предметите за барателите на право на азил примени во објект за прифат содржи податоци за: барателот (дете, адолесцент, возрастено лице, старо лице), семејство, домаќинство и група на баратели, изложеност на социјален ризик, видот, обемот и времетраењето на користените права во објект за прифат или кај други организации или установи.

Евиденцијата од став 1 на овој член, давателите на услуги ја водат во книги за евиденција и индивидуално досие за секој барател на право на азил, на начин, форма и содржина пропишани со овој правилник.

Водењето на евиденцијата се врши ажурно, уредно и систематизирано, со читлив ракопис и со компјутерски внес.

Член 44

Книгата за евиденција се води од страна на давателот на услуги, и во истата се впишуваат барателите на право на азил примени во објектот за прифат.

Член 45

Во книгата за евиденција се впишуваат податоци за:

- евидентен број (број на поднесок за барање на азил);
- презиме, татково име и име;
- пол;
- датум на раѓање;
- кој го сместува барателот на право на азил;
- датум на прием во објект за прифат;
- датум на престанок на сместувањето;
- причини за престанок на сместувањето;
- каде заминува од установата и
- забелешка.

Член 46

Во рок од 24 часа од приемот во објект за прифат, социјален работник кај давателот на услуги (одоговорен за водење на случајот) врши интервју со барателот на право на азил со цел утврдување на социјална анамнеза и потребите на барателот и раководи со содржината на индивидуалното досие.

Индивидуалното досие за секој барател на азил содржи:

- лист за следење на сместен барател на азил во објект за прифат;
- наод и мислење на стручниот работник, вклучен во работата со барателот на азил;
- наод и мислење на стручниот тим, вклучен во работата со барателот на азил;

- индивидуален план за работа со корисникот во времетраење на сместувањето и
- извештај за спроведени активности со евалуација за реализација на планот.

Наведената документација во став 1 во точките 1 до 5, содржи архивски број, потпис и датум од лицето кое ја подготвило.

Член 47

За констатираната состојба, проценка на потенцијалите и потребите на барателите, стручниот работник/тим кај давателот на услуга изготвува наод и мислење за барателот на право на азил.

Наодот и мислењето на стручен работник /тим содржи идентификациони податоци за барателот, вид на корисник и намена на наодот. Наод и мислење на стручен работник /тим, се изготвува за секоја променета околност која имплицира промена на формата на заштитата или третманот на корисникот.

Член 48

Стручниот работник/тим кај давателот на услуга, изготвува план за работа со барателот за времетраењето на сместувањето.

Во планот за индивидуална работа се предвидуваат соодветни мерки и активности, времето и носителите за нивно спроведување заради постигнување на определените цели за помош на барателот, како и активности за следење и евалуирање на третманот.

При подготовка на планот за индивидуална работа, стручните работници соработуваат со барателот, членовите на неговото семејство, по потреба и со други лица и институции.

Член 49

Извештајот за состојбата на сместениот барател содржи податоци за видот на остварените права од социјална заштита, состојбата на барателот, резултатите од работата со барателот и потребата од натамошен третман. Извештајот содржи информации за евалуација на реализација на планот за индивидуална работа.

IV. 2 Информирање и советување

Член 50

Давателот на услуги при прием во објект за прифат на барателот на право на азил го информира за правата и обврските согласно Закон за меѓународна и привремена заштита, на јазик разбирлив за него во писмена форма или аудио визуелна форма, и тоа непосредно при приемот, односно за време на издавање на потврда за сместување во објект за прифат.

Давателот на услуги го информира барателот на правото на азил за куќниот ред, работењето на објектот за прифат, услугите кои ги обезбедува согласно стандардите и начинот на нивно користење. Овие информации се истакнуваат на видливо место, на јазик разбирлив за барателите на право на азил. Освен во пишана форма, информациите се пренесуваат и аудио-визуелно, вербално односно преку знаковен јазик наменет за лица со пореченост во слухот и информации презентирани на Брајовото писмо, зависно од потребите на барателите на азил.

Давателот на услуга овозможува достапност на најмалку една телефонска линија во рамките на објектот за прифат за потребите на корисникот, со цел информирање за правната помош, административната процедура, здравствената ургенција и комуникација со членови од семејството. Достапноста на телефонската линија е овозможена 24 часа 7 дена во неделата.

Член 51

Давателот на услуги во рамките на објект за прифат овозможува просторија со пристап до компјутерска опрема, телефонска опрема и интернет за користење од страна на барателите на право на азил.

Користењето на компјутерската и телефонската опрема е дозволено секој ден од 10:00 до 22:00 часот.

Барателите на право на азил можат во текот на денот да ја користат ваквата просторија за стапување во контакт и комуникација со своите роднини и пријатели, правните застапници, претставници на УНХЦР или други субјекти.

Користењето на телефонската опрема е ограничено за комуникација само за прашања поврзани со правата на барателите на азил и постапките како и прашања од областа на здравството и образованието.

Член 52

Давателот на услуги во рамките на објектот за прифат обезбедува стручна помош, совети и информации за пристапот до со закон гарантираните права од одделни области, и тоа: правно советување, советување поврзано со пристапот до пазарот на трудот, советување за пристапот до образование, како и советување за пристап до пооделни програми кој можат да бидат реализирани кај давателот на услуги како што се: програма за вклучување на пазарот на труд, програма за вклучување во образование и стручни вештини и програма за јазични и и нтеркултурни вештини.

Член 53

Информирањето за работниот ангажман, кај давателот на услуги се врши врз основ на претходно искажана потреба на огласната табла во објектот за прифат, на азил на јазик што го разбираат барателите на азил.

Член 54

Поддршка за уписот на децата во основно или средно училиште го врши давателот на услуги.

Непридружаното малолетното дете во основно училиште го запишува старателот.

Член 55

Давателот на услуги во рамките на објект за прифат обезбедува пристап до информации и соодветно советување на теми поврзани со семејно обединување, пронаоѓање на членови од семејството и асистирано доброволно враќање.

V. Стандарди за пристап до здравствени услуги

Член 56

Давателот на услуга од член 2 став 1 од овој правилник, во случај кога е потребен итен здравствен третман и / или лекување на барателот на право на азил примен во објектот за прифат, го сместува барателот на азил во здравствена или специјалистичка установа во зависност од потребите на здравствениот третман.

Член 57

Примарните здравствени услуги за барателот на право на азил се обезбедуваат во објектот за прифат согласно Закон за здравствената заштита или согласно склучен договор на давателот на услуги со приватна или јавна здравствена установа каде барателот на азил бесплатно ќе добива примарна здравствена заштита.

Здравствените услуги за барателите на азил треба да бидат достапни 24 часа секој ден во недела.

Член 58

Барателот на право на азил сместен со одобрение на Министерството во приватно сместување, здравствената заштита ја остварува кај давателот на услуги каде првично бил сместен или во здравствената установа со која давателот на услуги има склучено договор.

Член 59

На барателот на азил на кој по мислење на доктор ангажиран од давателот на услуги се утврди дека му е потребна специјалистичка или болничка здравствена заштита, се упатува до здравствена установа за натамошен третман и лекување.

Трошоците за специјалистичка или болничка здравствени услуги дадени во јавна здравствена установа ги надоместува Министерството врз основ на доставена документација и фактура од страна на давателот на услуги.

Кон барањето за исплата на фактурата од јавната здравствена установа, давателот на услуги до Министерството треба да достави:

- решение за сместување на барателот на азил кај давателот на услуги во објект за прифат,
- уредно потпишан упат до здравствена установа за понатамошен третман и лекување,
- писмено известување до здравствената установа дека трошоците за здравствената услуга за барателот на азил ќе ги сноси/надомести Министерството,
- известување до Министерството со кое претходно е најавена обврската за надомест на трошоците (со датум од известувањето до здравствената установа) и
- фактура од здравствени установи за извршената услуга по цени идентични како за здравствено македонски државјани кои не се осигурани.

VI. Завршни одредби

Член 60

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во („Службен весник на Република Северна Македонија“).

Бр. 10-6376/1
30 август 2019 година
Скопје

Министер за труд
и социјална политика,
Мила Царовска, с.р.